

**БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА**

ПРИЈЕДЛОГ

**ЗАКОН
О АДВОКАТУРИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Сарајево, децембар 2008. године

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на _____ сједници Представничког дома, одржаној _____ 2008. године, и на _____ сједници Дома народа, одржаној _____ 2008. године, донијела је

ЗАКОН О АДВОКАТУРИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

ДИО ПРВИ – ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. (Садржај закона)

Овим законом уређују се организација и положај Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, адвокатури као независне и самосталне дјелатности чланова асоцијације који обезбјеђују пружање стручне правне помоћи домаћим и страним физичким и правним лицима у остваривању и заштити њихових права, обавеза и правних интереса у складу са Уставом Босне и Херцеговине, међународним правом, овим законом, Статутом и Кодексом адвокатске етике Босне и Херцеговине, као и другим прописима и осталим општим актима.

Члан 2. (Самосталност и независност адвокатури)

(1) Адвокатура је самостална и независна професионална дјелатност од посебног друштвеног и јавног интереса која се организује и функционише у складу са Уставом Босне и Херцеговине, међународним правом и овим законом, као и општим актима Адвокатске коморе Босне и Херцеговине и Кодексом адвокатске етике.

(2) Самосталност и независност адвокатури остварује се посебно:

- a) независним и професионалним вршењем услуга правне помоћи;
- b) правом странке на слободан избор адвоката;
- c) организовањем адвоката у Адвокатску комору Босне и Херцеговине као независну и самосталну организацију са слободним учлањењем;
- d) доноси Статут којим се регулише рад Адвокатске коморе Босне и Херцеговине и њених органа;
- e) доноси Кодекс адвокатске етике;
- f) доноси остала општа акта којима се регулише рад органа адвокатури асоцијације;
- g) одлучује о праву на обављање адвокатске дјелатности, привременој забрани и престанку обављања дјелатности;
- h) усаглашава облике сарадње са Адвокатском/одвјетничком комором Федерације Босне и Херцеговине и Адвокатском комором Републике Српске, као и осталим асоцијацијама;
- i) усаглашава облике сарадње са органима и институцијама власти и међународним организацијама и представницима других држава у Босни и Херцеговини;

- j) усаглашава облике сарадње и представљања у Вијећу адвокатских асоцијација и правних друштава Европе (у даљем тексту: ЦЦБЕ);
- k) усаглашава облике сарадње и представљања у Међународној адвокатској унији – ИУА/УИА, Америчком адвокатском комором - АБА-ЦЕЛЛИ, Међународном адвокатском асоцијацијом – ИБА, као и са свим осталим регионалним адвокатским асоцијацијама, као и адвокатским асоцијацијама страних држава на принципима реципроцитета;
- l) усаглашава облике сарадње са другим међудржавним и међународним институцијама, организацијама и удружењима;
- m) одлучује о избору својих представника у Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине и избором својих представника у међународне адвокатске асоцијације.

Члан 3. (Овлашћења адвоката)

(1) Адвокатска дјелатност обухвата све облике правне помоћи, а посебно:

- a) заступање странака (домаћих и страних физичких и правних лица);
- b) давање правних савјета странкама;
- c) састављање различитих поднесака (захтјеви, тужбе, представке, приједлози, молбе, жалбе, ванредни правни лијекови, апелације и др); израда општих и појединачних аката привредних друштава и подношење пријава за упис у регистар привредних друштава надлежних судова БиХ;
- d) састављање облигационих уговора;
- e) заступање странака физичких и/или правних лица и заштита њихових интереса пред свим управним органима и судовима, организацијама и институцијама свих нивоа управне и судске власти у Босни и Херцеговини;
- f) одбрана и заступање странака пред међународним кривичним судовима;
- g) одбрана и заступање странака пред свим управним органима и судовима у Босни и Херцеговини: у грађанском, кривичном, управном и прекршајном поступку, у поступку пред Уставним судом Босне и Херцеговине;
- h) заступање странака пред Међународним судом за људска права у Стразбуру као и другим међународним судовима у складу са овим законом и међународним правом;
- i) заступање странака пред домаћим и међународним институционализованим и/или *ad hoc* арбитражама у складу са међународним правом;
- j) заступању странака пред управним органима и/или судовима, и/или арбитражама других држава у складу са међународним правом и принципом реципроцитета, као и примјенивим законодавством друге државе у којој адвокати из Босне и Херцеговине заступају интересе странака;
- k) преговарање и састављање домаћих и страних међународних трговинских уговора;
- l) заступање странака пред међународним организацијама у Босни и Херцеговини, као и у мјестима њиховог сједишта у трећим државама;
- m) заступање адвокатских канцеларија из трећих држава и њихових странака кроз уговоре о заступању који се пријављују Министарству правде Босне и Херцеговине, у складу са принципом реципроцитета и међународним правом;
- n) пружање и других облика правне помоћи домаћим и страним физичким и правним лицима како би се заштитила њихова права и интереси.

(2) Адвокатску дјелатност адвокати могу обављати у адвокатској канцеларији, заједничкој адвокатској канцеларији или адвокатском друштву.

Члан 4. (Нespoјивост дјелатности)

Адвокат не смије обављати дјелатности које су неспојиве с угледом и независношћу адвокатуре.

Члан 5. (Обавеза поштовања Кодекса адвокатске етике)

(1) Приликом обављања адвокатске дјелатности адвокат је обавезан поштовати и придржавати се Кодекса адвокатске етике.

(2) У складу са правилима придруживања Адвокатске коморе Босне и Херцеговине у чланство Вијећа адвокатских асоцијација и правних друштава Европе (ЦЦБЕ) сви адвокати Адвокатске коморе Босне и Херцеговине преузеће обавезу поштовања етичких правила и стандарда ЦЦБЕ.

Члан 6. (Адвокатска тајна)

(1) Адвокат је дужан чувати као адвокатску тајну све што му је странка повјерила или што је у заступању странке на други начин сазнао.

(2) Адвокатску тајну из става (1) овог члана, дужна су чувати и друга лица која раде или су радила у адвокатској канцеларији, заједничкој адвокатској канцеларији или адвокатском друштву.

Члан 7. (Савјесно и стручно пружање правне помоћи)

(1) Адвокат је независан у свом раду.

(2) Адвокат је дужан да странци пружа правну помоћ савјесно и стручно, у складу са Уставом Босне и Херцеговине, међународним правом, законом и другим прописима, као и Статутом и другим општим актима Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, те Кодексом адвокатске етике.

(3) Адвокат има право и дужност да у оквиру закона и овлашћења/пуномоћја добијених од странке, предузима све што је по његовој оцјени у интересу странке којој пружа правну помоћ и у складу са професионалним стандардима адвокатске професије.

Члан 8.
(Право избора адвоката)

Свака странка има право слободног избора адвоката који је овлашћен да обавља адвокатску дјелатност у Босни и Херцеговини, у складу са законом.

Члан 9.
(Пружање правне помоћи)

Пружање правне помоћи могу, под условима утврђеним овим законом, вршити једино адвокати и адвокатски приправници из Босне и Херцеговине, осим ако другим законима или међународним уговорима није другачије одређено.

ДИО ДРУГИ – АДВОКАТСКА КОМОРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 10.
(Оснивање Адвокатске коморе Босне и Херцеговине)

(1) Овим законом се оснива Адвокатска комора Босне и Херцеговине и успостављају њени органи.

(2) Адвокати чије се канцеларије, односно адвокатска друштва налазе на територији Босне и Херцеговине слободно се удружују у Адвокатску комору Босне и Херцеговине, као самосталну и независну организацију адвоката у Босни и Херцеговини, основану овим законом.

Члан 11.
(Организација Адвокатске коморе Босне и Херцеговине)

(1) Адвокатску комору Босне и Херцеговине чине:

- a) Адвокати учлањени у Адвокатску комору Федерације Босне и Херцеговине,
- b) Адвокати учлањени у Адвокатску комору Републике Српске.

(2) Адвокатска комора Босне и Херцеговине има својство правног лица.

(3) Адвокати се обавезно удружују у једну од адвокатских комора из става (1) овог члана, према сједишту њихове адвокатске канцеларије, чиме уједно стичу могућност пријаве за чланство у Адвокатској комори Босне и Херцеговине.

(4) Адвокатски приправници се обавезно удружују у адвокатске коморе из става (1) овог члана, а тиме стичу услов за учлањивање у Организацију адвокатских приправника у оквиру Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

Члан 12.
(Надлежности Адвокатске коморе Босне и Херцеговине)

(1) Адвокатска комора Босне и Херцеговине представља и заступа адвокате и адвокатске приправнике уписане у Именик Адвокатске коморе Босне и Херцеговине и обавља следеће задатке:

- a) развија и унапређује адвокатску дјелатност,
- b) обезбјеђује професионалну независност и самосталност адвоката,
- c) активно ради на заштити адвокатуре као самосталне и независне професије, као и на јавној заштити од напада усмјерених на адвокате и адвокатску професију, те подиже ниво солидарности адвоката,
- d) промовише и заговара у адвокатској професији примјену међународних правних стандарда и поштовање кодекса адвокатске етике,
- e) доноси одлуке у вези са стицањем права на бављење адвокатском дјелатношћу и дјелатношћу адвокатског приправника,
- f) уређује правила покретања дисциплинског поступка,
- g) штити права и интересе адвоката, заједничких адвокатских канцеларија, адвокатских друштава и адвокатских приправника,
- h) организује и обезбјеђује стручно усавршавање адвоката и надгледа обуку адвокатских приправника,
- i) усваја Правилник о полагању адвокатског испита којим дефинише услове за полагање адвокатског испита у складу са домаћим законодавством и европским/међународним стандардима,
- j) сарађује са државним тијелима у рјешавању питања значајних за рад адвокатуре, односно за остваривање функције и задатака адвокатуре у друштву.
- k) посредује између адвоката и њихових странака (медијација),
- l) сарађује са државним и међународним организацијама, институцијама и удружењима,
- m) координише сарадњу између адвокатских комора Републике Српске, Федерације Босне и Херцеговине,
- n) остварује пуну сарадњу са међународним судовима и међународним арбитражама,
- o) остварује пуну сарадњу са регионалним и универзалним међународним адвокатским асоцијацијама и удружењима адвоката,
- p) остварује пуну сарадњу са невладиним и владиним организацијама као и међународним организацијама.

(2) Адвокатска комора Босне и Херцеговине представља адвокате и адвокатске коморе у Босни и Херцеговини пред државним и другим тијелима и институцијама, пред међународним и регионалним адвокатским асоцијацијама у складу са чланом 2. овог Закона, као и међународним органима, организацијама или институцијама.

(3) Сваком учлањеном адвокату и адвокатском приправнику Адвокатска комора Босне и Херцеговине издаје посебну акредитацију. О издатим акредитацијама Адвокатска комора Босне и Херцеговине званично обавјештава Министарство правде Босне и Херцеговине.

Члан 13
(Сједиште Адвокатске коморе)

Сједиште Адвокатске коморе Босне и Херцеговине је у Сарајеву.

Члан 14
(Чланство у Адвокатској комори Босне и Херцеговине)

(1) Независно од права која остварују на основу чланства у адвокатским коморама из члана 11. става (1) овог закона, чланови Адвокатске коморе Босне и Херцеговине имају право да:

- a) заступају странке пред Уставним судом Босне и Херцеговине и Судом Босне и Херцеговине, као и пред свим осталим управним органима и њиховим агенцијама, као и свим осталим судским институцијама на нивоу државе Босне и Херцеговине,
- b) заступају странке пред међународним судовима, међународним арбитражама, међународним организацијама и њиховим органима и агенцијама, владиним и невладиним организацијама,
- c) заступају Адвокатску комору Босне и Херцеговине и интересе адвоката и адвокатских асоцијација из Босне и Херцеговине пред међународним и регионалним адвокатским асоцијацијама,
- d) заступају иностране странке (физичка и правна лица) пред судовима и управним органима у Босни и Херцеговини, пред међународним организацијама у Босни и Херцеговини, као и пред осталим организацијама и институцијама,
- e) обављају адвокатске послове у трећим земљама у складу са принципима реципроцитета и међународним правом,
- f) сачињавају облигационе уговоре које признаје правни поредак у Босни и Херцеговини.

Члан 15.
(Органи Адвокатске коморе Босне и Херцеговине)

(1) Органи Адвокатске коморе Босне и Херцеговине су:

- a) скупштина,
- b) управни одбор,
- c) председник и два потпредседника,
- d) надзорни одбор,
- e) одбор за ревизију финансијског и материјалног пословања Адвокатске коморе Босне и Херцеговине,
- f) комисија за полагање адвокатског испита,
- g) други органи утврђени Статутом Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(2) Мандат председника и два потпредседника Адвокатске коморе Босне и Херцеговине се не може повјерити истом лицу други пут у континуитету, али потпредседник након истека његовог мандата може бити биран на мјесто председника Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(3) Мандат предсједника и потпредсједника и свих других органа Адвокатске коморе Босне и Херцеговине траје 4 године.

(4) Изборна скупштина Адвокатске коморе Босне и Херцеговине доноси Статут, Кодекс адвокатске етике, Правилник о дисциплинској одговорности и друге опште акте.

Члан 16. **(Конститутивна, Изборна и Редовне скупштине)**

(1) Конститутивну и Изборну скупштину Адвокатске коморе Босне и Херцеговине сачињавају већ изабрани делегати у скупштинама Адвокатске коморе Федерације Босне и Херцеговине и Адвокатске коморе Републике Српске, као и делегати Организације адвокатских приправника изабрани у скупштине ових адвокатских асоцијација.

(2) Скупштине комора из става (1) овог члана, чине већ изабрани адвокати који су чланови Конститутивне и Изборне Скупштине Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(3) Након одржавања Конститутивне и Изборне скупштине биће сазвана и одржана прва Редовна скупштина. Делегати на другој Редовној скупштини Адвокатске коморе Босне и Херцеговине могу бити само њени чланови, те могу бирати и бити бирани у њене органе. На свим редовним скупштинама све одлуке пуноправно доносе присутни делегати. Прије одржавања сваке редовне скупштине утврђује се листа присутних делегата Адвокатске коморе Босне и Херцеговине који пуноправно доносе одлуке.

(4) Изабрани делегати у скупштинама Адвокатске коморе Федерације Босне и Херцеговине и Адвокатске коморе Републике Српске, делегати су на Конститутивној, Изборној и свим редовним скупштинама Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, при чему сви делегати ентитетских адвокатских скупштина треба да бирају једног делегата на сваких десет (10) чланова ентитетских адвокатских комора у складу са законима и општим актима. Адвокатска комора Федерације Босне и Херцеговине и Адвокатска комора Републике Српске сваких шест мјесеци достављају Адвокатској комори Босне и Херцеговине и Министарству правде Босне и Херцеговине списак својих чланова/адвоката.

(5) Избор чланова и рад у Скупштини Адвокатске коморе Босне и Херцеговине прописују се Статутом.

Члан 17. **(Надлежности Скупштине)**

Скупштина Адвокатске коморе Босне и Херцеговине:

- а) усваја Пословник о раду скупштине Адвокатске коморе Босне и Херцеговине и друге опште акте Адвокатске коморе Босне и Херцеговине,

- b) бира и разрешава друге органе Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, ако овим законом није другачије одређено,
- c) усваја финансијски план и извјештај о реализацији финансијског плана Адвокатске коморе Босне и Херцеговине,
- d) усваја извјештај Предсједника и Управног одбора Адвокатске коморе Босне и Херцеговине,
- e) предлаже адвокатску тарифу,
- f) одлучује о свим питањима која се односе на примјену овог закона у складу са Статутом,
- g) одлучује о облицима сарадње Адвокатске коморе Босне и Херцеговине у међународним и регионалним адвокатским асоцијацијама,
- h) усваја Правилник о полагању адвокатског испита,
- i) одлучује о свим другим питањима која су у њеној надлежности по закону и општим актима Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

Члан 18. **(Облици скупштинског рада)**

(1) Скупштина Адвокатске коморе Босне и Херцеговине може бити конститутивна, изборна, редовна и ванредна.

(2) Након сазивања и одржавања Конститутивне и Изборне скупштине, редовне скупштине одржаваће се обавезно једанпут годишње. Изборна скупштина одржава се сваке четири године и на њој се бирају предсједник и два потпредсједника Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, дио чланова Управног одбора, Надзорног одбора. Ванредна скупштина се одржава по потреби и сазива је Управни одбор или једна трећина делегата Скупштине писменим захтјевом упућеним предсједнику и двојици потпредсједника Адвокатске коморе Босне и Херцеговине као и Управном одбору који су обавезни у року од 60 дана припремити, сазвати и одржати Ванредну скупштину која ће садржајем свога рада бити фокусирана на разлог њеног сазивања.

(3) За рад и одлучивање Скупштине у првом сазиву потребно је да буде присутна натполовична већина делегата. Одлуке Скупштине се сматрају усвојеним, уколико је за њих гласало више од половине присутних делегата.

(4) За сваку наредну скупштину и пуноважно доношење одлука потребан је кворум који сачињава присуство више од једне половине од укупног броја делегата из претходног става.

Члан 19. **(Посебна већина)**

Када Скупштина одлучује и усваја Статут, Кодекс адвокатске етике и Правилник о дисциплинској одговорности адвоката и адвокатских приправника, одлука се сматра усвојеном уколико за њу гласа више од половине присутних делегата на Конститутивној и Изборној скупштини.

Члан 20.
(Предсједник Адвокатске коморе Босне и Херцеговине)

- (1) Предсједник Адвокатске коморе Босне и Херцеговине:
- a) представља и заступа Адвокатску комору Босне и Херцеговине;
 - b) предузима радње да осигура заштиту уставности и законитости у раду адвокатске коморе;
 - c) успоставља и координише сарадњу адвокатске коморе са законодавном, судском и извршном влашћу у Босни и Херцеговини;
 - d) успоставља и координише сарадњу Адвокатске коморе Босне и Херцеговине са адвокатским коморама Федерације БиХ, Републике Српске, асоцијацијама адвоката страних држава, регионалним и међународним адвокатским удружењима
 - e) успоставља и координише сарадњу Адвокатске коморе Босне и Херцеговине са државним или међународним организацијама, институцијама или асоцијацијама
 - f) извршава и друге послове у складу са овим законом и општим актима Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(2) Предсједник и потпредсједници Адвокатске коморе Босне и Херцеговине подносе извјештај о раду Скупштини Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, којој су одговорни за свој рад.

Члан 21.
(Управни одбор)

(1) Управни одбор Адвокатске коморе Босне и Херцеговине има 12 чланова. Предсједник и чланови Управног одбора Адвокатске коморе Босне и Херцеговине бирају се на Изборној скупштини. Координационо тијело има право предложити чланове Управног одбора а избор се врши од најмање двоструко већег броја кандидата од оног који се бира .

(2) Предсједник и потпредсједници Адвокатске коморе Босне и Херцеговине су на основу функције чланови Управног одбора Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

Члан 22.
(Надлежности Управног одбора)

- (1) Управни одбор Адвокатске коморе Босне и Херцеговине:
- a) одлучује о уређењу и вођењу Именика адвоката, Именика адвокатских приправника, Именика заједничких адвокатских канцеларија и Именика адвокатских друштава Адвокатске коморе Босне и Херцеговине;
 - b) одлучује о упису у именике и брисању из Именика адвоката, адвокатских приправника, заједничких адвокатских канцеларија и адвокатских друштава Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, укључујући по потреби и именоване одговарајућих тијела или комисија ради пружања помоћи у извршавању тих функција;

- c) одлучује о правима, обавезама и професионалним одговорностима адвоката и адвокатских приправника Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, укључујући по потреби именовање одговарајућих тијела или комисија ради пружања помоћи у извршавању тих функција;
- d) извршава финансијски план Адвокатске коморе Босне и Херцеговине укључујући преузимање и извршење финансијских обавеза Адвокатске коморе Босне и Херцеговине сагласно финансијском плану;
- e) одлучује о износима уписнине у Именик, који не може бити већи од четири просјечне нето плате на нивоу Босне и Херцеговине из претходне године, а који податак је објављен у Службеном гласнику БиХ, као и адвокатске чланарине и претплате за публикације;
- f) организује рад Секретаријата Адвокатске коморе Босне и Херцеговине;
- g) одлучује о запошљавању административног и техничког особља у Секретаријату Адвокатске коморе Босне и Херцеговине;
- h) бира и именује главног уредника и уређивачки одбор у часопису Адвокатске коморе Босне и Херцеговине;
- i) одлучује о захтјеву адвоката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине који је остварио право на пензију за наставак обављања адвокатске дјелатности као допунског занимања;
- j) именује комисију за полагање адвокатског испита;
- k) извршава и друге послове на основу закона и општих аката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(2) Управни одбор је извршни орган Скупштине Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(3) Одлука Управног одбора из тачке b) и c) става (1) овог члана, јесте управни акт против којег жалба није дозвољена, али се може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине.

(4) Против одлуке Управног одбора из тачке g) став (1) овог члана, жалба није дозвољена, али се може покренути парнични поступак из области радних односа пред судом опште надлежности према сједишту Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

Члан 23.

(Опште одредбе о органима Адвокатске коморе Босне и Херцеговине)

(1) Опште одредбе о надлежностима, сазивању, организацији и раду Скупштине, председника и потпредседника, Управног одбора, Надзорног одбора, Одбора за ревизију финансијског и материјалног пословања Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, као и других органа, утврђују се Статутом Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(2) За вршење заједничких правних, стручних, техничких и других послова, Адвокатске коморе Босне и Херцеговине и њених органа из члана 15. овог закона, оснива се Секретаријат Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

Члан 24.
(Ревизија пословања)

Послове ревизије финансијског и материјалног пословања Адвокатске коморе Босне и Херцеговине врши Одбор за ревизију финансијског и материјалног пословања Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

Члан 25.
(Одбор за ревизију)

(1) Одбор за ревизију финансијског и материјалног пословања Адвокатске коморе Босне и Херцеговине врши послове контроле и подноси извјештаје о финансијском и материјалном пословању, о периодичном пословању и завршном рачуну и годишњем билансу, надлежним органима Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(2) Одбор за ревизију финансијског и материјалног пословања Адвокатске коморе Босне и Херцеговине има пет (5) чланова, који из својих редова бирају предсједника.

(3) Састав одбора за ревизију чине четири (4) члана адвоката из реда адвоката уписаних у Именик адвоката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, а пети члан је финансијски стручњак чији рад уговара предсједник Адвокатске коморе Босне и Херцеговине наконведеног јавног конкурса.

(4) Предсједник и потпредсједници Адвокатске коморе Босне и Херцеговине и чланови Управног одбора не могу бити чланови Одбора за ревизију финансијског и материјалног пословања Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

Члан 26.
(Општи акти Адвокатске коморе Босне и Херцеговине)

Општи акти Адвокатске коморе Босне и Херцеговине су:

- a) Статут,
- b) Кодекс адвокатске етике,
- c) Правилник о дисциплинској одговорности адвоката и адвокатских приправника,
- d) Правилник о полагању адвокатског испита,
- e) остали општи акти.

Члан 27.
(Обавеза објављивања општих аката)

Општи акти Адвокатске коморе Босне и Херцеговине објављују се у „Службеном гласнику БиХ“.

Члан 28.
(Статут)

Статутом се уређује:

- a) рад Скупштине и других органа Адвокатске коморе Босне и Херцеговине из члана 15. овог закона,
- b) финансијско и материјално пословање Адвокатске коморе Босне и Херцеговине,
- c) процедура за стицање права на обављање адвокатске дјелатности и дјелатности адвокатског приправника у Адвокатској комори Босне и Херцеговине те процедуре за утврђивање дисциплинске одговорности,
- d) права, обавезе и одговорности адвоката и адвокатских приправника Адвокатске коморе Босне и Херцеговине,
- e) удруживање и рад адвоката у заједничкој адвокатској канцеларији Адвокатске коморе Босне и Херцеговине
- f) оснивање и дјелатност адвокатских друштава Адвокатске коморе Босне и Херцеговине,
- g) организација, финансирање и рад организације адвокатских приправника Адвокатске коморе Босне и Херцеговине,
- h) признавање специјалности у одређеној области права,
- i) доношење и ступање на снагу општих аката.

Члан 29.
(Кодекс адвокатске етике)

(1) Кодексом адвокатске етике Адвокатске коморе Босне и Херцеговине уређују се начелна правила која су за адвокате и адвокатске приправнике Адвокатске коморе Босне и Херцеговине општеобавезна при обављању адвокатске дјелатности, а нарочито:

- a) Опште, професионалне и основне дужности, и то:
 - 1) савјесност,
 - 2) чување независности,
 - 3) дискреција и адвокатска тајна,
 - 4) забрана заступања гдје постоји сукоб интереса,
 - 5) руковање са туђим имовинским вриједностима;
- b) Посебне дужности професије у вези са јавним информисањем;
- c) Посебне дужности професије:
 - 1) у вези са примањем и завршавањем налога странке,
 - 2) код савјетовања странака са малим приходима;
- d) Посебне дужности професије према судовима и другим органима и тијелима као што су:
 - 1) професионално понашање пред судовима и другим органима,
 - 2) дужности код употребе на увид препуштених списа, као и из тога стеченог знања,
 - 3) дужности код достављања списа;
- e) Посебне дужности професије у односу на држање новчаних средстава клијента и рачуноводство у вези с тим, уговарање и обрачун адвокатских услуга и њихова наплата;

- f) Посебне дужности професије према адвокатским коморама, професионалном понашању према другим члановима адвокатске коморе, дужности код професионалне сарадње, дужности у вези са уписом адвоката, код образовања и запошљавања других сарадника;
- g) Посебне дужности професије у међународном правном промету.

(2) Кодекс адвокатске етике Адвокатске коморе Босне и Херцеговине треба да буде усаглашен са међународно правним стандардима адвокатске етике и адвокатске професије.

Члан 30. **(Правилник о дисциплинској одговорности)**

Правилник о дисциплинској одговорности детаљније дефинише покретање дисциплинског поступка против адвоката и адвокатских приправника Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, вођење ових поступака, утврђивање њихове дисциплинске одговорности и извршавање изречених дисциплинских мјера.

Члан 31. **(Адвокатски испит)**

(1) Скупштина Адвокатске коморе Босне и Херцеговине усваја Правилник о полагању адвокатског испита којим регулише услове за полагање испита, начин полагања испита, начин формирања и функционисања комисије пред којом се полаже адвокатски испит, рокови могућег приступања полагању адвокатског испита, издавање увјерења о исходу адвокатског испита, као и установљавање евиденције трајног карактера о адвокатским испитима.

(2) Адвокатски испит пријављени кандидат полаже пред Комисијом провјером знања из слиједећих области:

- a) Закона о адвокатури Босне и Херцеговине,
- b) Кодекса адвокатске етике Адвокатске коморе Босне и Херцеговине,
- c) Статута Адвокатске коморе Босне и Херцеговине,
- d) Дисциплинског правилника Адвокатске коморе Босне и Херцеговине,
- e) Тарифе о наградама и накнадама за рад Адвокатске коморе Босне и Херцеговине,
- f) Међународних стандарда адвокатске етике и осталих међународно правних стандарда у погледу адвокатске професије примјењивих пред судовима других држава, међународним судовима, међународним арбитражама и код свих осталих видова обављања адвокатске професије.

Члан 32. **(Праћење спровођења закона)**

(1) Министарство правде Босне и Херцеговине прати рад адвокатури са становишта спровођења овог закона.

(2) У остваривању функције из става (1) овог члана Министарство правде Босне и Херцеговине може да захтијева одговарајуће извјештаје и податке од Адвокатске

коморе Босне и Херцеговине, водећи рачуна о независности и самосталности адвокатури.

(3) Извјештаје и податке из става (2) овог члана, Комора је дужна доставити Министарству правде у року од 30 дана или у истом року извјестити о разлозима због којих није у могућности доставити затражене извјештаје или податке.

ДИО ТРЕЋИ – УСЛОВИ ЗА ОБАВЉАЊЕ АДВОКАТСКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

Члан 33.

(Овлашћење за обављање адвокатске дјелатности)

(1) Адвокатске дјелатности из члана 3. овог закона, могу обављати адвокати уписани у Именик адвоката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине или одговарајуће именике адвокатских комора у Федерацији БиХ и Републици Српској или регионалним коморама ентитета, на цијелом подручју Босне и Херцеговине.

(2) Адвокати уписани у Именик Адвокатске коморе Босне и Херцеговине имају право обављања адвокатских дјелатности из члана 3. овог закона пред међународним судским, управним или другим органима или организацијама или међународним арбитражама.

(3) Овлашћење из става (2) овог члана наводи се у службеној легитимацији адвоката уписаног у Именик адвоката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(4) Држављанин друге државе који по закону те државе испуњава услове за обављање дјелатности адвоката има право на упис у Именик адвоката уписаних у Адвокатску комору Босне и Херцеговине под условом постојања међудржавног уговора или споразума са државом чији је држављанин.

(5) У случају тумачења права и дужности која произилазе из потписаног међудржавног уговора или споразума а која се односе на обављање адвокатске дјелатности, тумачење даје Министарство правде Босне и Херцеговине.

(6) Одредбе овог закона не утичу на право страног држављанина који према законима своје државе испуњава услове за обављање адвокатске дјелатности да у Босни и Херцеговини пружа по принципу реципроцитета само савјетодавну правну помоћ у вези са правом његове државе.

Члан 34.

(Право на упис у Именик адвоката)

Право на упис у Именик адвоката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине има лице које, уколико није другачије одређено законом, испуњава следеће услове:

- a) да је држављанин Босне и Херцеговине,
- b) да је дипломирало на једном од правних факултета у Босни и Херцеговини или да је дипломирало на било којем правном факултету у бившој Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији до 22. маја 1992.

- године, а ако је дипломирало на правном факултету друге државе, овај услов стиче након нострификације дипломе у Босни и Херцеговини,
- c) да има положен правосудни испит у Босни и Херцеговини или бившој Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији до 22. маја 1992. године, а ако је правосудни испит положило у другој држави, овај услов стиче након признања тог испита од стране Министарства правде у складу са утврђеним реципроцитетом,
 - d) да је, након положеног правосудног испита, стекло најмање једну годину радног искуства на правним пословима у адвокатури, суду или тужилаштву, с тим да право уписа у Именик адвоката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине има и лице које није радило на претходно набројаним пословима, ако има положен правосудни испит и најмање три године радног стажа на правним пословима након положеног правосудног испита,
 - e) да није правоснажно осуђивано на казну затвора за кривична дјела против уређења и безбједности, за кривична дјела против човјечности и међународног права, против службене или друге одговорне дужности или за друго кривично дјело извршено из користољубља или других ниских побуда, осим ако је протекло десет година од издржане, опрштене или застарјеле казне,
 - f) да није у радном односу, а лицу које се налази у радном односу даном уписа у Именик адвоката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине престаје радни однос, осим у случају запослења у адвокатском друштву,
 - g) да има положен адвокатски испит,
 - h) да је учлањено у Адвокатску комору Федерације Босне и Херцеговине или Адвокатску комору Републике Српске,
 - i) да је достојно обављања адвокатске дјелатности, те да раније понашање и поступци указују да није нанијело штету угледу и просперитету адвокатске дјелатности.

Члан 35.

(Право на обављање адвокатске дјелатности)

(1) Право на обављање адвокатске дјелатности у складу са овим законом стиче се уписом у Именик адвоката који се води код Адвокатске коморе Босне и Херцеговине и након давања свечане изјаве.

(2) Именик адвоката је јавна књига, а ниједан државни или други орган не може дати одобрење за обављање послова из члана 3. овог закона, било као основно или као допунско занимање, осим ако другачије није одређено законом.

(3) Никоме, ко испуњава законске услове за обављање адвокатске дјелатности се не може ускратити право уписа у Именик адвоката због његове етничке, вјерске, политичке или полне припадности.

Члан 36.

(Поступак уписа)

(1) Захтјев за упис у Именик адвоката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, подноси се органу одређеном Статутом.

(2) Уз захтјев за упис подносилац захтјева, подноси доказ о испуњавању услова из члана 34. овог закона.

(3) У року од 30 дана од поднесеног захтјева, орган из става (1) овог члана, утврђује да ли постоји законом прописани услови за упис и доноси рјешење о упису у Именик адвоката, којег води орган Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(4) Против рјешења којим је одбијен захтјев за упис у Именик адвоката, допуштена је жалба у року од 15 дана од дана достављања рјешења.

(5) О жалби одлучује орган одређен Статутом, а против коначног рјешења тог органа, може се покренути управни спор, подношењем тужбе Суду Босне и Херцеговине.

(6) Захтјев за упис у Именик адвоката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, може се поднијети и органима адвокатских комора из члана 11. став (1) тачке а) и б) овог закона, које су дужне у року од 15 дана, од дана подношења захтјева, исти са документацијом доставити надлежном органу Адвокатске коморе Босне и Херцеговине у циљу доношења одговарајуће одлуке.

Члан 37. (Свечана изјава)

(1) Упис адвоката у Именик адвоката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине ће се извршити на дан када је утврђена правоснажност рјешења о упису у Именик адвоката и након давања свечане изјаве.

(2) Текст свечане изјаве утврђује се Статутом.

(3) Свечана изјава се даје и потписује пред предсједником или потпредсједницима Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

ДИО ЧЕТВРТИ – ПРАВА И ДУЖНОСТИ АДВОКАТА

ПОГЛАВЉЕ I. ПРАВА И ДУЖНОСТИ АДВОКАТА У ЗАСТУПАЊУ СТРАНКЕ

Члан 38. (Пружање правне помоћи од стране адвоката)

(1) Облике правне помоћи одређене чланом 3. овог закона, могу пружати само адвокати, ако законом није другачије одређено.

(2) Адвокат који има дозволу удружења адвоката друге државе за обављање адвокатске дјелатности, може вршити непосредно заступање само путем домицилних адвоката или овлашћених заступника, на основу права и овлашћења правног система Босне и Херцеговине и овог закона.

(3) Изузетно, адвокат друге државе, може по принципу реципроцитета или билатералног споразума пружати само савјетодавну помоћ а одређене правне радње само у складу са међудржавним уговором или споразумом и у складу са преузетим

обавезама Босне и Херцеговине по основу ратификовања међународне конвенције или уговора.

Члан 39.
(Замјена адвоката)

(1) У заступању странке адвоката може замијенити други адвокат, а уз услове предвиђене законом и адвокатски приправник који ради у његовој канцеларији, осим ако се странка изричито томе противи.

(2) Адвокат сам одређује замјену у вријеме своје одсутности.

Члан 40.
(Одбијање понуде за пружање правне помоћи)

(1) Адвокат самостално одлучује да ли ће прихватити понуду странке за пружање савјета, заступање или одбрану.

(2) Адвокат ће одбити заступање:

- a) ако је пружао правну помоћ супротној странци у истом предмету или по било ком другом питању везаном за тај предмет,
- b) ако је супротној странци у истом предмету правну помоћ пружао адвокат који ради у истој адвокатској канцеларији или адвокатском друштву,
- c) ако је он или члан или запосленик адвокатске канцеларије или друштва радио као адвокатски приправник са адвокатом који пружа правну помоћ супротној странци,
- d) ако је у истом предмету он или члан или запосленик адвокатске канцеларије или друштва поступао као судија, тужилац или овлашћено службено лице,
- e) ако се он или члан или запосленик адвокатске канцеларије или друштва бавио на други професионални начин предметним случајем,
- f) ако он или члан или запосленик адвокатске канцеларије или друштва има лични интерес који је, или може бити, у сукобу са интересима заступане странке и
- g) у другим случајевима предвиђеним законом, међународним правом или општим актима Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(3) У случајевима предвиђеним тачком b), c), e) и g) става (2) овог члана, адвокат може прихватити понуду за пружање правне помоћи по пристанку заступане странке која је претходно у потпуности информисана о свим битним околностима случаја. Такво заступање не смије бити у супротности са општим актима Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(4) Адвокат само из разлога предвиђених законом или општим актима Адвокатске коморе Босне и Херцеговине може одбити пружање правне помоћи странци у случају када је, на основу закона, именован одлуком суда или државног органа.

(5) Кодексом адвокатске етике могу се утврдити и други разлози због којих адвокат може да одбије пружање правне помоћи странци.

Члан 41.
(Отказ пуномоћи)

(1) Адвокат је дужан отказати пуномоћ за заступање због разлога наведених у члану 40. став (2) овог закона.

(2) По отказивању пуномоћи заступаној странци адвокат је дужан у периоду до 30 дана наставити пружати правну помоћ ако је потребно да се од странке отклони каква штета, осим ако странка није именовала другог пуномоћника или се предузимању тих радњи изричито противи.

(3) Адвокат није дужан поступати у сагласности са одредбама става (2) овог члана, ако странка откаже пуномоћ, али је адвокат у моменту отказивања пуномоћи дужан у писаној форми обавијестити странку о свим релевантним роковима као и заказаним терминима у конкретном предмету.

Члан 42.
(Дужности адвоката у односу на списе)

(1) Адвокат је дужан да редовно информише своје странке о промјенама у предмету.

(2) Адвокат је дужан да странци, након завршеног заступања, на њен захтјев, преда цјелокупни предметни спис.

(3) Адвокат је дужан чувати списе заступане странке најмање пет година по правоснажном окончању поступка, односно десет година када се заступање односило на права на некретнинама.

Члан 43.
(Обиљежавање поднесака и исправа)

Адвокат је дужан на сваком свом поднеску и исправи, видљиво означити да их је он сачинио стављањем свог печата и потписа.

Члан 44.
(Одговорност за дато мишљење)

Адвокат не може бити позван на кривичну или материјалну одговорност за своје правно мишљење изражено у пружању правне помоћи у поступку пред судом или другим органима.

Члан 45.
(Одређивање притвора)

О одређивању притвора адвокату или адвокатском приправнику суд је дужан без одлагања обавијестити Адвокатску комору Босне и Херцеговине.

Члан 46.
(Претрес адвокатске канцеларије)

(1) Претрес архиве и адвокатске канцеларије може одредити суд, ако су за то испуњени услови предвиђени законом о кривичном поступку. Претрес се може вршити само у погледу писмена и предмета који су изричито наведени у наредби о претресу.

(2) О претресу се мора обавијестити Адвокатска комора Босне и Херцеговине или адвокатска комора из члана 11. став (1) тачке а) и б) овог закона, према мјесту сједишта адвоката и претрес се не може обавити уколико јој не присуствује, уредно и благовремено обавијештени, овлашћени представник коморе из овог става, осим ако се без оправданог разлога не одазове благовременом позиву да присуствује претресу.

(3) При спровођењу претреса не смије бити повријеђена тајност исправа и предмета на штету странака.

(4) Докази прибављени супротно одредбама овог члана, не могу се употријебити у судском поступку против адвоката и његових странака.

Члан 47.
(Рекламирање адвоката)

Услови за дозвољено рекламирање адвоката, адвокатских канцеларија, заједничких адвокатских канцеларија или адвокатских друштава утврђују се Статутом Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

Члан 48.
(Осигурање од одговорности)

(1) Адвокати, заједничке адвокатске канцеларије и адвокатска друштва Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, се обавезно осигуравају од одговорности за штету која би могла настати трећима у обављању адвокатске дјелатности.

(2) Минимални износ осигурања и врста осигуране штете одређује се општим актима Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(3) Адвокатска комора Босне и Херцеговине може уговорити услове осигурања својих чланова од одговорности за штету која може настати у току обављања њихове дјелатности.

(4) Адвокат је дужан уредно продужавати осигурање од одговорности.

ПОГЛАВЉЕ II. АДВОКАТСКЕ НАГРАДЕ И НАКНАДЕ

Члан 49.
(Адвокатска тарифа)

(1) Тарифа о наградама и накнади трошкова за рад адвоката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Тарифа) одређује награде за рад и трошкове

настале обављањем адвокатске дјелатности, као и примјену и ступање на снагу ове тарифе.

(2) Скупштина Адвокатске коморе Босне и Херцеговине предлаже Тарифу коју одобрава Министарство правде Босне и Херцеговине.

(3) Тарифа се примјењује осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику БиХ“.

(4) Адвокат има право да захтијева и да прими награду за извршени рад и накнаду трошкова насталих у вези са радом, у складу са одредбама Тарифе.

(5) Судови и други органи у одлуци о трошковима поступка одређиваће накнаду за пружену правну помоћ странци од стране адвоката према одредбама Тарифе која је важила у моменту пружања правне помоћи.

Члан 50. (Уговарање награде према успјеху)

(1) У имовинскоправним стварима адвокати Адвокатске коморе Босне и Херцеговине могу са странком уговорити награду за рад и у размјеру с успјехом у поступку, односно у правним радњама које ће за странку предузети, у складу са Тарифом.

(2) Горњи износ постотка награде која се може уговорити утврђује се у Тарифи.

(3) Уговор из става (1) овог члана, ваљан је само ако је закључен у писаној форми.

Члан 51. (Новчана средства странке)

(1) Новчана средства заступане странке адвокат може користити само у складу са упутствима странке или уз њено изричито одобрење.

(2) Накнаду за пружену правну помоћ, као и трошкове настале у поступку, адвокат може наплатити из готовине коју је заступана странка положила код њега или из готовине коју је за заступану странку примио, у складу са општим актима Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(3) На новчаним средствима које прими у име заступане странке, адвокат има право залога ради осигурања наплате накнаде и издатака за заступање.

Члан 52. (Бесплатно пружање правне помоћи)

Адвокатска комора Босне и Херцеговине дужна је обезбиједити бесплатно пружање правне помоћи социјално угроженим лицима у правним стварима у којима та

лица остварују права која су у вези с њиховим положајем, као и у другим случајевима предвиђеним посебним законом.

ПОГЛАВЉЕ III. ОБЛИЦИ ОРГАНИЗОВАЊА АДВОКАТСКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

Одјељак А. Адвокатске канцеларије

Члан 53.

(Адвокатска канцеларија)

(1) Адвокат уписан у Именик адвоката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине може имати једну адвокатску канцеларију на подручју Босне и Херцеговине.

(2) Сједиште адвокатске канцеларије је у мјесту на подручју Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, односно адвокатске коморе из члана 11. став (1) тачке а) и б) овог закона, код које је адвокат уписан у именик адвоката.

(3) Адвокат има право промијенити мјесто сједишта канцеларије на подручју Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, односно друге адвокатске коморе из члана 11. став (1) тачке а) и б) овог закона, с тим што је дужан одјавити се код адвокатске коморе на чијем подручју је имао сједиште канцеларије, а пријавити сједиште код адвокатске коморе на чијем подручју ће бити ново сједиште канцеларије.

(4) Адвокатска комора на чијој територији се налази ново сједиште адвокатске канцеларије, након уписа промјене сједишта у именику адвоката, дужна је о томе обавијестити адвокатску комору ранијег сједишта у року од 15 дана од дана извршеног уписа.

Члан 54.

(Заједничка адвокатска канцеларија)

(1) Више адвоката уписаних у Именик адвоката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине може имати заједничку адвокатску канцеларију, о чему закључују писани уговор.

(2) Уговор из става (1) овог члана подноси се Адвокатској комори Босне и Херцеговине, која након што утврди да је уговор у складу са Законом, Статутом, Кодексом адвокатске етике те другим актима Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, уписује заједничку адвокатску канцеларију у евиденције или Именик коморе.

(3) Заједничка адвокатска канцеларија може почети с радом даном уписа у евиденцију или Именик Адвокатске коморе Босне и Херцеговине. Адвокатске коморе из члана 11. став (1) тачке а) и б) овог закона, код којег је уписана заједничка адвокатска канцеларија, о томе обавјештавају Адвокатску комору Босне и Херцеговине.

(4) Заједничка адвокатска канцеларија мора имати назив и печат.

(5) У називу заједничке адвокатске канцеларије и печату уписује се: заједничка адвокатска канцеларија, имена и презимена адвоката који су се удружили и сједиште заједничке адвокатске канцеларије.

Члан 55.
(Одговорност адвоката у заједничкој адвокатској канцеларији)

Одговорност и гаранције адвоката у заједничкој адвокатској канцеларији су личне.

Одјељак Б. Адвокатска друштва

Члан 56.
(Адвокатска друштва)

(1) Адвокатско друштво, као правно лице, оснива се у складу са законом којим се уређује оснивање, пословање и престанак привредних друштава/ предузећа, и то у оном облику којим се осигурава лична неограничена солидарна одговорност чланова за обавезе друштва.

(2) Рад адвокатског друштва је ограничен на обављање адвокатске дјелатности.

(3) Само адвокати могу бити чланови адвокатског друштва.

(4) Обављање адвокатске дјелатности у оквиру адвокатског друштва може се повјерити само члановима адвокатског друштва, адвокатима запосленим у адвокатском друштву или адвокатским приправницима у адвокатском друштву.

(5) Права, обавезе и одговорности, које су овим законом предвиђене за адвокате у извршавању њихове дјелатности, односе се и на адвокате који су у уговорном односу у адвокатском друштву.

(6) Акт о оснивању адвокатског друштва сачињавају и обрађују адвокати.

Члан 57.
(Уређивање права и обавеза)

Писаним уговором или одлуком о оснивању друштва морају бити уређена права и обавезе чланова друштва, права и обавезе осталих чланова друштва у случају смрти члана или његовог иступања из друштва, као и права наследника умрлог члана друштва.

Члан 58.
(Гаранција независности)

Нити један акт адвокатског друштва не смије довести у питање независности адвоката који пружају правну помоћ.

Члан 59.
(Оснивање адвокатског друштва)

(1) За оснивање адвокатског друштва, адвокати оснивачи су дужни прибавити претходну привремену сагласност адвокатске коморе која оцјењује да ли је уговор о оснивању у складу са законом, статутом, кодексом адвокатске етике. Без те сагласности друштво се не може уписати у именик адвокатских друштава. Адвокатске

коморе из члана 11. став (1) тачке а) и б) овог закона, дужне су о оснивању и упису у именик адвокатских друштава, обавијестити Адвокатску комору Босне и Херцеговине, у циљу њиховог евидентирања.

(2) Адвокатско друштво је дужно обавијестити Адвокатску комору Босне и Херцеговине или адвокатске коморе из члана 11. став (1) тачке а) и б) овог закона, о извршеном упису у Регистар друштава надлежног суда у року од осам дана по пријему обавјештења и рјешења надлежног суда о упису.

(3) Адвокатске коморе из става (2) овог члана, дужне су новоосновано адвокатско друштво уписати у именик адвокатског друштва у даљем року од осам дана.

Члан 60.

(Упис адвокатског друштва у Именик)

Адвокатско друштво Адвокатске коморе Босне и Херцеговине и његови адвокати не могу пружати правну помоћ прије него што буде извршен упис адвокатског друштва у Именик адвокатских друштава Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

Члан 61.

(Забрана рада адвокатском друштву)

(1) Уколико Управни одбор Адвокатске коморе Босне и Херцеговине утврди да активности Адвокатског друштва Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, уговори склопљени између адвокатског друштва и чланова или запослених у друштву или услови под којима адвокати обављају своје дужности, крше одредбе Закона о адвокатури, Статута Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, Кодекса адвокатске етике, или било којег општег акта адвокатских комора Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске, може рјешењем забранити рад друштва те га брисати из Именика адвокатских друштава Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(2) Адвокатско друштво Адвокатске коморе Босне и Херцеговине брисаће се из Именика адвокатских друштава и уколико адвокатско друштво не извршава дјелатност у континуитету дужем од три мјесеца, уколико се установи да адвокатско друштво обавља друге активности изван своје дјелатности или уколико су члану адвокатског друштва или адвокатима запосленим у друштву изречене дисциплинске мјере усљед чега поступање и пословање адвокатског друштва озбиљно штети угледу адвокатуре.

(3) У поступку за брисање адвокатског друштва из Именика адвокатских друштава Адвокатске коморе Босне и Херцеговине сходно се примјењују одредбе овог закона и општих аката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(4) Рјешење о забрани обављања дјелатности адвокатском друштву је управни акт против кога се може покренути управни спор.

(5) Адвокатска комора Босне и Херцеговине може рјешењем одлучити да се до правоснажности рјешења из става (1) овог члана, обустави рад друштва, а жалба против таквог рјешења не одгађа његово извршење.

(6) О доношењу рјешења из става (1) и (4) овог члана, Адвокатска комора Босне и Херцеговине је дужна без одгађања обавијестити надлежни регистарски суд ради спровођења одговарајућег поступка брисања из регистра правних особа.

(7) Адвокатско друштво престаје са радом са даном брисања из Именика адвокатских друштава.

(8) Након што је адвокатско друштво престало да обавља своју дјелатност у складу са одредбама овог члана, Адвокатска комора Босне и Херцеговине ће предузети све неопходне мјере ради заштите интереса оних странака које је брисано друштво заступало.

Члан 62. (Наставак обављања адвокатске дјелатности)

Члан адвокатског друштва или запослени адвокат у друштву брисаном из Именика адвокатских друштава Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, а којем није изречена дисциплинска мјера брисања из именика адвоката може наставити обављати дјелатност адвоката.

Члан 63. (Одговорност адвоката у адвокатским друштвима)

(1) За пружену правну помоћ странкама адвокати у адвокатским друштвима одговарају по општим правилима о одговорности.

(2) Чланови адвокатског друштва солидарно одговарају за обавезе друштва и адвоката који у њему обављају послове правне помоћи, настале у вези с пружањем те помоћи.

Члан 64. (Однос према адвокатској комори)

У погледу чувања адвокатске тајне, дисциплинске одговорности и односа према Адвокатској комори Босне и Херцеговине те њеним органима, адвокати у адвокатским друштвима Адвокатске коморе Босне и Херцеговине имају иста права и одговорности као и адвокати који имају властите канцеларије.

Члан 65. (Заснивање радног односа)

(1) Адвокати, заједничка адвокатска канцеларија и адвокатска друштва могу закључивати уговоре о раду са особама које ће обављати административне, техничке, финансијске и друге послове, а адвокатско друштво и са адвокатима.

(2) У односу на права и обавезе запослених код адвоката, у заједничкој адвокатској канцеларији и у адвокатском друштву, која нису регулисана уговором о раду, примјењују се одредбе закона којим се регулишу радни односи, као и одредбе колективног уговора.

(3) Послове из става (1) овог члана, могу код адвоката обављати и лица која су са адвокатом, заједничком адвокатском канцеларијом или адвокатским друштвом закључила уговор о дјелу.

Члан 66.
(Отварање писарница)

Адвокатска друштва Адвокатске коморе Босне и Херцеговине поред регистрованог сједишта могу имати више писарница на цијелој територији Босне и Херцеговине у складу са законом и прописима, уз услов да у свакој писарници стално ради барем један адвокат.

Одјељак Ц. Специјализација адвоката и адвокатских друштава

Члан 67.
(Специјализација адвоката)

(1) Адвокат може захтијевати да му се призна специјалност у одређеној области права.

(2) Статутом Адвокатске коморе Босне и Херцеговине одредиће се области из којих се адвокату може признати специјалност.

(3) О захтјеву за признавање специјалности одлучује Адвокатска комора Босне и Херцеговине.

(4) Сматраће се да испуњава услове за признавање специјалности адвокат који је најмање 5 година с успјехом обављао правне послове у области из које тражи специјалност, односно чији радови на основу којих је у тој области стекао научни степен магистра права или докторат правних наука или чији други објављени радови представљају значајнији прилог унапређењу правне науке или праксе.

(5) Против рјешења којим се одбија захтјев за признавање специјалности може се поднијети жалба Скупштини Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(6) Призната специјалност уписује се у именик адвоката и може се истакнути у називу адвокатске канцеларије.

Члан 68.
(Специјализована адвокатска друштва)

(1) Адвокатска друштва се могу приликом регистрације одредијелити за пружање правне помоћи само у одређеној правној области. У том се случају специјализација друштва обавезно истиче у његовом називу.

(2) Адвокатском друштву признаће се специјализација ако је барем којем од адвоката чланова друштва или адвоката који раде у друштву она призната у складу с одредбама члана 67. овог закона.

ДИО ПЕТИ – ПРЕСТАНАК ПРАВА НА ОБАВЉАЊЕ АДВОКАТУРЕ И ПРИВРЕМЕНА ЗАБРАНА ОБАВЉАЊА АДВОКАТСКЕ ДЈЕЛАТНОСТИ

Члан 69. (Престанак права на обављање адвокатуре)

(1) Адвокату уписаном у Именик адвоката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине престаје право на обављање адвокатске дјелатности:

- a) ако изгуби држављанство Босне и Херцеговине, у којем случају ће се брисање извршити са даном правоснажности одлуке којом је утврђен губитак држављанства,
- b) ако изгуби радну способност, у којем случају ће се брисање извршити са даном правоснажности одлуке којом је утврђен губитак радне способности,
- c) ако адвокат умре, у којем случају ће се брисање извршити са даном смрти адвоката,
- d) ако постане трајно здравствено неспособан за обављање адвокатске дјелатности, у којем случају ће се брисање извршити са даном правоснажности одлуке надлежне здравствене установе којом се утврђује или констатује здравствена неспособност,
- e) ако му је изречена мјера забране обављања адвокатске дјелатности, у којем случају ће се брисање извршити са даном правоснажности одлуке суда или другог надлежног органа,
- f) ако је на основу изречене дисциплинске мјере изгубио право на обављање адвокатске дјелатности, у којем случају ће се брисање извршити са даном правоснажности одлуке којом је изречена дисциплинска мјера,
- g) ако изјави да више неће обављати адвокатску дјелатност, у којем случају ће се брисање извршити са даном правоснажности одлуке о брисању,
- h) ако дуже од шест мјесеци без оправданог разлога не обавља дјелатност адвоката, у којем случају ће се брисање извршити са даном у који се утврди да је престао обављати дјелатност адвоката,
- i) ако заснује радни однос, изузев са адвокатским друштвом, у којем случају ће се брисање извршити са даном заснивања тог радног односа,
- j) ако је осуђен на безусловну казну затвора у трајању од шест мјесеци или дуже, у којем случају ће се брисање извршити са даном правоснажности осуђујуће пресуде.

(2) У случајевима из става (1) тачке h) и i) овог члана, адвокату престаје право обављања адвокатске дјелатности даном достављања правоснажне одлуке надлежног тијела Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

Члан 70. **(Привремена забрана вршења адвокатуре)**

(1) Адвокату уписаном у Именик адвоката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине привремено ће се забранити вршење адвокатске дјелатности, ако је против њега одређен притвор, односно ако је ступио на издржавање казне затвора изречене у трајању до шест мјесеци.

(2) Адвокату се може привремено забранити вршење адвокатске дјелатности ако је против њега покренут кривични поступак за дјело које га чини недостојним за вршење адвокатске дјелатности; ако је против њега покренут дисциплински поступак за тежу повреду дужности; ако се кривични, односно дисциплински поступак против њега не може успјешно провести без привремене забране вршења његове дјелатности; ако је у вршењу адвокатске дјелатности више од три пута, односно два пута у континуитету, извршена повреда дужности или угледа адвокатуре, без обзира на тежину појединачне повреде.

(3) Рјешењем о привременој забрани, утврђује се тачан временски период током којег ће адвокату бити забрањено да обавља дјелатност адвоката.

Члан 71. **(Доношење одлука)**

(1) О престанку права на обављање адвокатске дјелатности адвокату Адвокатске коморе Босне и Херцеговине одлуку доноси Адвокатска комора Босне и Херцеговине, на исти начин и по истом поступку као и приликом уписа у Именик адвоката Босне и Херцеговине.

(2) О одлуци из става (1) овог члана Адвокатска комора Босне и Херцеговине обавјештава Адвокатску комору Федерације Босне и Херцеговине и Адвокатску комору Републике Српске.

(3) О привременој забрани вршења адвокатске дјелатности одлучује Управни одбор Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, против чије одлуке се може уложити жалба Адвокатској комори Босне и Херцеговине у року од 15 дана од пријема првостепеног рјешења.

(4) Против коначног рјешења Адвокатске коморе Босне и Херцеговине донесене по одредбама овог члана може се покренути управни спор код Суда Босне и Херцеговине.

(5) Након доношења рјешења о престанку права на обављање адвокатске дјелатности или привременој забрани вршења адвокатске дјелатности Адвокатска комора Босне и Херцеговине ће предузети све неопходне мјере ради заштите интереса странке која је заступана по том адвокату.

(6) У рјешењу из става (3) овог члана, одређује се адвокат-преузималац послова, који ће за вријеме трајања забране обављати само оне радње усљед чијег невршења би могла наступити штета за странку.

Члан 72.
(Обавеза обавјештавања)

Орган који је против адвоката или адвокатског приправника Адвокатске коморе Босне и Херцеговине:

- a) покренуо кривични или прекршајни поступак, или
- b) утврдио губитак радне или пословне способности или губитак држављанства,
- c) утврдио губитак опште здравствене способности,

дужан је у року од осам дана о томе обавијестити Адвокатску комору Босне и Херцеговине.

Члан 73.
(Наставак бављења адвокатуром након стицања права на пензију)

Адвокат који је остварио право на старосну, инвалидску или породичну пензију може наставити обављати адвокатску дјелатност као допунско занимање на основу одлуке Управног одбора Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

Члан 74.
(Привремено одсуство адвоката)

(1) Не сматра се престанком бављења адвокатуром привремено одсуство адвоката који је изабран за посланика или делегата у трајању посланичког, односно делегатског мандата, као ни одсуство адвоката који је изабран или постављен на јавну функцију у органу управе било којег нивоа власти док му траје мандат на тој функцији.

(2) Адвокат који жели да користи право на привремено одсуство из става (1) овог члана, дужан је да о томе обавијести Управни одбор Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

ДИО ШЕСТИ – АДВОКАТСКИ ПРИПРАВНИЦИ

Члан 75.
(Оспособљавање адвокатских приправника)

(1) Адвокатски приправник се оспособљава за самостално обављање адвокатске дјелатности и стручно оспособљава ради полагања правосудног испита, радом на правним пословима у адвокатској канцеларији, заједничкој канцеларији или адвокатском друштву.

(2) Адвокатски приправник има адвоката – принципала који је уписан у Именик адвоката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине и који обавља адвокатску дјелатност дуже од једне године.

Члан 76.

(Стицање својства адвокатског приправника)

Својство адвокатског приправника Адвокатске коморе Босне и Херцеговине стиче се уписом у Именик адвокатских приправника Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, по истом поступку предвиђеном за упис у Именик адвоката. Право на упис има оно лице које испуњава следеће услове:

- a) да је држављанин Босне и Херцеговине;
- b) да је дипломирао на правном факултету на територији Босне и Херцеговине или да је дипломирао на било којем правном факултету у бившој Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији до 22. маја 1992. године, а ако је дипломирао на правном факултету у некој другој држави, овај услов стиче након нострификације дипломе од стране надлежног органа;
- c) да посједује доказ да ће засновати радни однос са адвокатом који испуњава услове из члана 75. став (2) овог закона.

Члан 77.

(Права и дужности адвокатских приправника)

(1) Адвокатски приправник заснива радни однос и има иста права и дужности као и приправник запослен у правосудним и управним органима.

(2) Одредбе овог закона о упису у Именик адвоката, правима и дужностима адвоката, чувању адвокатске тајне, о привременој забрани, односно престанку права на вршење адвокатске дјелатности сходно се примјењују и на адвокатске приправнике.

Члан 78.

(Брисање из Именика адвокатских приправника)

(1) Адвокатски приправници бришу се из Именика адвокатских приправника Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

- a) престанком уговора о раду,
- b) на захтјев адвокатског приправника,
- c) изрицањем дисциплинске мјере којом се адвокатском приправнику забрањује обављање дјелатности,
- d) смрћу адвокатског приправника,
- e) ако без оправданог разлога не извршава дјелатност адвокатског приправника непрекидно дуже од 60 дана,
- f) ако не положи правосудни испит и након истека једне године по стицању услова за полагање испита, или
- g) ако се у року од двије године од дана положеног правосудног испита не упише у именик адвоката.

(2) О одлуци из става (1) овог члана Адвокатска комора Босне и Херцеговине обавјештава надлежну адвокатску комору из члана 11. став (1) тачке а) и б).

Члан 79.

(Удруживање у организацију адвокатских приправника)

(1) Адвокатски приправници Адвокатске коморе Босне и Херцеговине се обавезно удружују у Организацију адвокатских приправника у оквиру Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(2) Организација адвокатских приправника учествује у раду органа Адвокатске коморе Босне и Херцеговине са правима и обавезама одређеним овим законом и важећим Статутом.

Члан 80.

(Продужење трајања статуса адвокатског приправника)

На захтјев адвоката-принципала и адвокатског приправника, Управни одбор Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, уколико је захтјев оправдан, може продужити трајање статуса адвокатског приправника најдуже једну годину.

ДИО СЕДМИ – ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ АДВОКАТА И АДВОКАТСКИХ ПРИПРАВНИКА

Члан 81.

(Индивидуална одговорност)

(1) Адвокати Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, који обављају дјелатност адвоката као појединци, у заједничкој адвокатској канцеларији или адвокатском друштву као и адвокатски приправници индивидуално су одговорни за савјесно вршење своје дјелатности и чување угледа адвокатуре.

(2) Повредом обавезе сматраће се свако понашање супротно обавезама утврђеним овим законом и општим актима Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

Члан 82.

(Надлежност за покретање дисциплинског поступка)

(1) Свако има право против адвоката уписаног у Именик поднијети пријаву Адвокатској комори Босне и Херцеговине.

(2) Надлежност за покретање дисциплинског поступка уредиће се Правилником о дисциплинској одговорности Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(3) Правилник из става (2) овог члана доноси Скупштина Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(4) Дисциплински поступак против адвоката и адвокатских приправника утврђен Правилником о дисциплинској одговорности Адвокатске коморе Босне и Херцеговине ће укључивати право да буде обавијештен о чињеничном и правном

садржају оптужног акта, право на правичан поступак, право на присуствовање било којем рочишту, право да се брани против оптужби са правним заступником по избору, право на покретање поступка преиспитивања одлуке пред надлежним судом.

(5) Дисциплински поступак мора бити правичан и транспарентан.

(6) Приликом изрицања дисциплинских мјера за дисциплински прекршај, дисциплински органи узимају у обзир сљедеће:

- a) тежину извршеног дисциплинског прекршаја и његове посљедице;
- b) степен одговорности;
- c) околности под којима је извршен дисциплински прекршај;
- d) претходни рад и понашање прекршиоца;
- e) било коју другу околност која може утицати на тежину и врсту дисциплинских мјера; и
- f) да се дисциплинске мјере брисања из Именика изричу за теже дисциплинске прекршаје ако тежина тог прекршаја јасно упућује да је прекршилац неподобан да врши адвокатску дјелатност или дјелатност адвокатског приправника.

Члан 83.

(Спровођење дисциплинског поступка)

(1) Дисциплински поступак спроводи дисциплински орган Адвокатске коморе Федерације Босне и Херцеговине, односно Адвокатске коморе Републике Српске у чији именик је уписан адвокат или адвокатски приправник.

(2) Адвокатске коморе Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске достављају извјештај Адвокатској комори Босне и Херцеговине о броју захтјева за покретање дисциплинских поступака, броју покренутих поступака као и о резултатима тих поступака.

Члан 84.

(Извршност одлука дисциплинског органа)

Правоснажна одлука надлежног дисциплинског органа којом је изречена новчана казна има снагу извршне исправе.

Члан 85.

(Правна помоћ и службена сарадња)

На захтјев органа адвокатске коморе судови и други органи дужни су доставити списе или писмена обавјештења која су од значаја за вођење дисциплинског поступка, ради утврђивања одговорности и повреде адвокатске дужности, односно дужности адвокатског приправника и угледа адвокатске дјелатности.

ДИО ОСМИ – ФИНАНСИРАЊЕ АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ

Члан 86.
(Извори финансирања)

(1) Адвокатска комора Босне и Херцеговине се финансира искључиво из властитих средстава, и то:

- a) редовног чланског доприноса,
- b) накнаде за упис у Именик адвоката у Адвокатску комору Босне и Херцеговине,
- c) других извора.

(2) Средства која обезбиједи државни органи и институције не могу се користити за финансирање Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, уколико би коришћење ових средстава на било који начин могло угрозити принцип независности и самосталности адвокатури.

Члан 87.
(Висина накнаде за упис у именик адвоката)

Управни одбор Адвокатске коморе Босне и Херцеговине одређује висину накнаде за упис у Именик адвоката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине сходно члану 22. став (1) тачке е) овог закона, као и висину чланарине која је потребна за финансирање Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

Члан 88.
(План финансирања)

(1) Средства потребна за финансирање рада Адвокатске коморе Босне и Херцеговине утврђују се годишњим финансијским планом. Свака од адвокатских комора из члана 11. став (1) тачке а) и б) овог закона, могу учествовати у финансирању Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, на основу одлука својих надлежних органа, сразмјерно броју адвоката који су уписани у Именик Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, а имају сједиште канцеларија на њиховом подручју.

(2) Накнада за упис у Именик Адвокатске коморе Босне и Херцеговине уплаћује се директно на рачун Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

ДИО ДЕВЕТИ – ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 89.
(Упис у Адвокатску комору Босне и Херцеговине адвоката и адвокатских приправника уписаних у постојеће адвокатске коморе)

(1) Адвокати и адвокатски приправници којима је признато право обављања дјелатности по основу уписа у именике адвокатских комора из члана 11. став (1) тачка а) и б) овог закона, стичу право уписа у Именик Адвокатске коморе Босне и Херцеговине на основу поднесеног захтјева и претходног рјешења о упису у адвокатске коморе из члана 11. став (1) тачке а) и б) овог закона.

(2) Захтјев из става (1) овог члана, подноси се након оснивања Скупштине Адвокатске коморе Босне и Херцеговине и њених органа.

Члан 90.

(Конститутивна скупштина, Координационо тијело и Изборна скупштина Адвокатске коморе Босне и Херцеговине)

(1) У року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона одржаће се конститутивна сједница Скупштине Адвокатске коморе Босне и Херцеговине (Конститутивна скупштина). Конститутивну скупштину сачињавају делегати скупштина Адвокатске коморе Федерације Босне и Херцеговине и Адвокатске коморе Републике Српске. Број чланова Конститутивне скупштине формира се на начин да из укупног броја чланова свих адвоката и адвокатских приправника у Босни и Херцеговини на сваких 10 адвоката и адвокатских приправника бирају једног делегата за Конститутивну скупштину.

(2) На Конститутивној скупштини биће изабрано Координационо тијело Адвокатске коморе Босне и Херцеговине (Координационо тијело) са ограниченим мандатом до друге Скупштине Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(3) У року од године дана након ступања на снагу овог закона одржаће се друга изборна сједница Скупштине Адвокатске коморе Босне и Херцеговине на којој ће бити изабрани сви органи Адвокатске коморе Босне и Херцеговине у складу са чланом 15. овог закона (Изборна скупштина).

Члан 91.

(Одржавање Конститутивне скупштине)

(1) Конститутивна скупштина биће изабрана на професионалном принципу водећи рачуна о пропорционалној и територијалној заступљености свих адвоката и адвокатских приправника у Босни и Херцеговини.

(2) Конститутивна скупштина бира предсједавајућег и два потпредсједника са мандатом од двије године.

(3) Конститутивна скупштина врши избор Координационог тијела на начин да се из укупно утврђеног броја присутних делегата Конститутивне скупштине бира најмање по један члан на десет делегата, водећи рачуна о пропорционалној и територијалној заступљености свих адвоката и адвокатских приправника у Босни и Херцеговини. Предсједник и два потпредсједника скупштине улазе у чланство Координационог тијела.

(4) Конститутивна скупштина на првој сједници утврђује основне принципе и смјернице рада Координационог тијела.

(5) На приједлог Координационог тијела Конститутивна скупштина утврђује основне принципе Статута, Кодекса адвокатске етике и Правилника о дисциплинској одговорности, Пословника о раду Скупштине, Пословника о раду Управног одбора, Правилника о упису и вођењу Именика адвоката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, као и осталих општих аката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(6) Статут, Кодекс адвокатске етике, као и приједлози и нацрти осталих општих аката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине биће хармонизовани са међународним стандардима Уједињених нација, Савјета Европе, Европске уније.

(7) На приједлог Координационог тијела Конститутивна скупштина утврђује основне принципе сарадње са Адвокатском комором Федерације Босне и Херцеговине и Адвокатском комором Републике Српске.

(8) Конститутивна скупштина до окончања Изборне скупштине комуницира и сарађује са Министарством правде Босне и Херцеговине преко Координационог тијела, а након тога Адвокатска комора Босне и Херцеговине комуникацију и сарадњу са Министарством правде обавља преко изабраних органа у складу са чланом 15. овог закона.

Члан 92. **(Координационо тијело)**

(1) Мандат чланова Координационог тијела ограничен је за период од његовог оснивања на Оснивачкој скупштини до окончања Изборне скупштине када престаје да постоји по сили овог закона.

(2) Координационо тијело у свом саставу имаће најмање 15 али не више од 20 чланова.

(3) У циљу њиховог усвајања на Изборној скупштини, Координационо тијело припрема и предлаже нацрте Статута, Кодекса адвокатске етике и Правилника о дисциплинској одговорности, Пословника о раду Скупштине, Пословника о раду Управног одбора, Правилника о упису и вођењу Именика адвоката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, као и свих осталих општих аката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине, у складу са овим законом.

(4) Координационо тијело предлаже оснивање одбора и других тијела Адвокатске коморе Босне и Херцеговине (Одбор за сарадњу са ентитетским адвокатским коморама, Одбор за статус адвоката и адвокатских приправника, Одбор за устав и законодавство, Одбор за међународну сарадњу, Одбор за људска права и по потреби друга тијела).

(5) На првој сједници присутни чланови Координационог тијела бирају предједавајућег и његовог првог и другог замјеника. У случају немогућности присуствовања сједницама Координационог тијела предједавајућег мијења први замјеник, односно првог замјеника мијења други замјеник.

(6) Координационо тијело усваја Пословник о раду већином гласова присутних чланова.

(7) Кворум Координационог тијела чини половина од свих верификованих чланова. Све одлуке Координационог тијела доносиће се већином гласова присутних чланова.

(8) Координационо тијело подноси извјештај о раду Изборној скупштини након њеног избора и конституисања њених органа.

Члан 93. **(Одржавање Изборне скупштине)**

(1) На приједлог Координационог тијела Изборна скупштина прво усваја Пословник о раду Скупштине, а потом Статут, Кодекс адвокатске етике, Правилник о дисциплинској одговорности, Пословник о раду Управног одбора, Правилник о упису и вођењу Именика адвоката Адвокатске коморе Босне и Херцеговине и по потреби друге опште акте Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

(2) Редовна скупштина Адвокатске коморе Босне и Херцеговине биће сазвана и одржана у року од једне године дана након одржавања Изборне скупштине. Редовне скупштине одржавају се сваке године.

(3) На свакој другој редовној скупштини биће бирана или реизабрана једна половина чланова свих органа Адвокатске коморе Босне и Херцеговине у складу са Пословником о раду скупштине, као и пословницима о раду органа Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

Члан 94.
(Улога Министарства правде Босне и Херцеговине)

(1) Министарство правде Босне и Херцеговине одговорно је за спровођење овог закона и у том погледу благовремено доноси све потребне одлуке.

(2) Министарство правде Босне и Херцеговине у циљу спровођења овог закона блиско сарађује са Координационим тијелом и адвокатским коморама из члана 11. став (1) тачка а) и б) овог закона, као и свим осталим надлежним органима, институцијама и организацијама.

(3) Министарство правде Босне и Херцеговине сазива и одговорно је за спровођење Конститутивне и Изборне скупштине у складу са овим законом.

(4) Министарство правде и Координационо тијело заједно воде и званично верификују записнике са Конститутивне и Изборне скупштине Адвокатске коморе Босне и Херцеговине.

Члан 95.
(Сарадња Адвокатске коморе Федерације БиХ и Адвокатске коморе Републике Српске и надлежних министарстава правде)

У циљу спровођења овог закона Министарство правде Федерације Босне и Херцеговине, Министарство правде Републике Српске, сви органи Адвокатске коморе Федерације Босне и Херцеговине и Адвокатске коморе Републике Српске сарађују са Министарством правде Босне и Херцеговине ради спровођења овог закона.

Члан 96.
(Усклађивање постојећих закона о адвокатури са овим законом)

Надлежни органи Федерације Босне и Херцеговине и Републике Српске, ускладиће своје законе и друге прописе о адвокатури са овим законом у року од двије године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 97.
(Престанак важења ранијег закона)

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о адвокатури Социјалистичке Републике Босне и Херцеговине („Службени лист СР БиХ“, број 34/89 и 27/91).

Члан 98.
(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Босне и Херцеговине“.

ПС БиХ број: _____
С а р а ј е в о, _____ 2008. године

Предсједавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е **ЗАКОНА О АДВОКАТУРИ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

I – УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ садржан је у сљедећим одредбама Устава Босне и Херцеговине:

Члан II 1. Устава Босне и Херцеговине прописује да ће Босна и Херцеговина обезбиједити највећи ниво међународно признатих људских права и основних слобода, међу која права свакако спада право на одбрану, право на правично суђење, право на заступање, као и право на дјелотворни правни лијек (право жалбе).

Члан III 1. g) Устава Босне и Херцеговине предвиђа да је у надлежности институција Босне и Херцеговине, спровођење међународних и међуентитетских политика и регулација кривичних прописа, укључујући и односе с Интерполом.

Члан II 2. Устава Босне и Херцеговине предвиђа да права и слобода одређене у Европској конвенцији за заштиту људских права и основних слобода и њеним протоколима, ће се директно примјењивати у Босни и Херцеговини и она ће имати приоритет над сваким другим законом у Босни и Херцеговини. Основна права и људске слобода које штити или тражи да постоје Европска конвенција о заштити људских права и основних слобода јесте право на слободу и сигурност коју регулише члан 5. Европске конвенције који указује да се лице може лишити слобода само у складу са законом прописаним поступком, право на правично суђење пред независним и непристрасним судом, које је прописано у члану 6. Европске Конвенције, уз могућност заступања или одбране од стране професионалне стручне службе, уз посебан нагласак права на одбрану и омогућавање истовјетних законских права државних органа и адвокатури, приликом вођења судског поступка. Такође, чланом 13. Европске конвенције о људским правима прописано је право на дјелотворни правни лијек и којим се тражи да се сваком лицу, чија су права и слобода нарушена или угрожена, да има право на правни лијек пред националним властима и тако омогући правна заштита лица – странке пред судовима и другим државним органима или организацијама, која својим појединачним актима одлучују о одређеним правима грађана.

У члану II 3. е) Устава Босне и Херцеговине, посебно наглашава право на фер саслушање у грађанским и кривичним стварима и друга права у вези са кривичним поступком.

У члану II 6. Устава Босне и Херцеговине, је прописано да ће Босна и Херцеговина и сви судови, агенције, владини органи примијенити и придржавати се људских права и основних слобода, на које је указано у ставу 2.

У члану IV тачка 4. а) Устава Босне и Херцеговине је прописано да је Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине надлежна за доношење закона који су потребни за спровођење одлука Предсједништва или да се спроведу надлежности скупштине по овом Уставу.

II – РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози за доношење Закона о адвокатури Босне и Херцеговине, између осталог, садржани су и у самом уставном основу за доношење наведеног закона, јер је Босна и Херцеговина Уставом обавезана да је дужна обезбиједити највећи ниво међународно признатих људских права и основних слобода и омогућити остваривање таквих права пред судовима, државним органима или другим агенцијама за спровођење закона, што захтијева постојање адвокатуре, као самосталне јавне и стручне службе овлашћене за обезбјеђење правне заштите странака пред судовима и другим државним органима или агенцијама и путем пружања такве правне помоћи омогуће обезбјеђење Уставом и законом загарантованих права и слобода грађана, истовремено доприносећи остваривању и јачању уставности и законитости у коришћењу права и слобода која припадају грађанима у модерним демократским друштвима. Посебна важност наведеног закона је што се исти доноси у вријеме реформи цјелокупног законодавства Босне и Херцеговине, у моменту добијања статуса кандидата земље за улазак у Европску унију. Обавеза Босне и Херцеговине је и доношење једног овако важног закона који регулише једну важну, професионалну и стручну јавну службу у склопу цијеле уставне и законске структуре у Босни и Херцеговини и која треба да даље допринесе, посебно, у пракси имплементацију свих права и слобода, која су загарантована грађанима у складу са међународно правним стандардима, посебно утврђеним стандардима Суда за људска права у Стразбуру из области људских права и слобода.

На нивоу Босне и Херцеговине, између осталих закона, донесени су Закон о Суду и Тужилаштву Босне и Херцеговине, Кривични закон Босне и Херцеговине, Закон о кривичном поступку Босне и Херцеговине, Закон о парничном поступку пред Судом Босне и Херцеговине, Закон о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине, Закон о Правобранилаштву Босне и Херцеговине, Закон о извршном поступку Босне и Херцеговине, Закон о управном поступку Босне и Херцеговине, Закон о управним споровима Босне и Херцеговине, Закон о управи Босне и Херцеговине, Закон Босне и Херцеговине о извршењу кривичних санкција, притвора и других мјера, који указују на неопходност регулисања адвокатуре на нивоу Босне и Херцеговине.

Такође и досљедна примјена одредаба Еуропске конвенције о људским правима и Међународног пакта о грађанским и политичким правима, као и све остале одредбе међународних уговора о људским правима који су садржани у Анексу I Устава Босне и Херцеговине, налажу успостављање адвокатуре на нивоу државе Босне и Херцеговине, која ће бити уређена прописима усклађеним са највишим стандардима предвиђеним Препоруком Одбора министара Савјета Европе Рец(2001)21 о слободи вршења адвокатске професије, те препоруком Одбора министара Савјета Европе: (81) 7, (84) 5, (87) 18, (93) 1, (95) 12, те у Основним принципима о функцији адвоката Уједињених нација из 1990., као и у другим међународно правним стандардима који се односе на обављање адвокатске професије.

У складу са европским стандардима и принципима који се односе на обављање адвокатске професије Адвокатска комора Босне и Херцеговине обавезна је поднијети захтјев за приступање у чланство у Вијеће адвокатских асоцијација и правних друштава Европе / Council of Bars and Law Societies of Europe (ЦЦБЕ), те испунити услове и проћи фазе учлањивања у ЦЦБЕ у својствима посматрача, придруженог члана и

пуноправног члана. ЦЦБЕ је међународно призната међународна непрофитна организација која представља адвокатску професију у Европској унији/European Union (ЕУ) и Европској економској заједници/European Economic Area (ЕЕЗ/ЕЕА). ЦЦБЕ се састоји од 31 пуноправног члана (Full members) – тј. 31 делегације чији су чланови именовани од регулаторних тијела адвокатских асоцијација у 27 држава чланица ЕУ и 3 државе чланице ЕЕЗ/ЕЕА (Норвешка, Лихтенштајн и Исланд) заједно са Швајцарском. Адвокатска комора Босне и Херцеговине преузеће обавезу поштовања етичких правила и стандарда ЦЦБЕ (CCBE Code of Conduct for European Lawyer), у складу са процедурама придруживања. Адвокатска комора Босне и Херцеговине је обавезна ускладити свој Кодекс адвокатске етике и обављање адвокатске професије са стандардима и правилима Савјета Европе и Уједињених нација.

Према томе, то су све разлози који указују на неопходност доношења Закона о адвокатури на нивоу Босне и Херцеговине који ће омогућити остварење свих основних принципа и стандарда из области адвокатури која, такође, у овим реформским процесима и приближавању Босне и Херцеговине према Европској унији улази у европску организацију адвокатури.

Тakoђе, Босна и Херцеговина као потписница одређених европских конвенција, затим, као чланица Савјета Европе и као кандидат за преговарање за улазак у Европску унију, има обавезу да се појављује као тужена страна или тужилац пред одређеним органима као што су Суд за људска права у Стразбуру, Суд правде, затим одређене арбитраже, што такође, само указује на хитност и неопходност доношења наведеног закона.

III - УСКЛАЂЕНОСТ ПРОПИСА С ЕВРОПСКИМ ЗАКОНОДАВСТВОМ

Европски стандарди захтијевају да свако током одлучивања о његовом праву и обавези у кривичном и грађанском поступку има право на правично суђење и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним законом установљеним судом. Члан 6. ЕКЉП гарантује право на правично суђење, али не прописује правила, односно то се треба регулисати првенствено домаћим законом. Одредбе Конвенције регулишу област "права на правично суђење" и "једнак приступ правди", што обавезују све државе чланице, али свака од њих индивидуално уређује ову област, на начин који одговара њеном уставном систему, државној структури и сл.

Више значајнијих промјена донио је Закон о кривичном поступку БиХ у области формалне одбране осумњиченог и оптуженог. Те су промјене углавном налагали Устав БиХ и општеприхваћени међународни стандарди у заштити људских права, али и искуство судске праксе и промијењене прилике у друштву. Тако је, на примјер, право на браниоца које је ранијим прописима било током преткривичног поступка и истраге значајно ограничено у свом садржају, новим законским одредбама проширено. Предвиђа се зато, сагласно Уставу БиХ и међународним правним актима, обавеза давања поуке о праву на браниоца већ приликом првог формалног испитивања, те о праву осумњиченог или оптуженог на несметани разговор са њим прије таквог испитивања и за вријеме трајања притвора, затим право браниоца на преглед списка и предмета након почетка истраге или након предузимања појединих истражних радњи, као и право браниоца да тим радњама буде присутан.

Европско првенство као један од кључних приоритета наглашава независност и одговорност правосудног система, те побољшање његове ефикасности, као и спровођење реформе правосудног сектора. Доношење Закона о адвокатури представља

један од корака не само у испуњавању приоритета Европског партнерства, него и у свеукупној реформи правосуђа.

Материја која се уређује Законом није регулисана правно обавезујућим актима Европске уније, у форми секундарних извора; што значи да је предмет регулисања националних законодавстава држава чланица. Важно је истаћи значај доношења овог закона у циљу испуњавања обавеза Босне и Херцеговине које ће услиједити у даљем процесу европских интеграција, тј. спровођењу потписаног Споразума о стабилизацији и придруживању.

Дирекција за европске интеграције истиче важност овог закона у контексту усклађивања са одредбама Уговора о оснивању Европске заједнице као примарног извора комунитарног права. Усвајање Закона у адвокатури БиХ представља значајан корак у испуњавању обавеза не само у контексту спровођења Споразума о стабилизацији и придруживању, већ и контексту стицања статуса државе кандидата за пуноправно чланство у Европској унији.

I Уговор о оснивању Европске заједнице

Овим уговором се прави дистинкција између покретања пословања (члан 43.2) и прекограничног пружања услуга (члан 49-55)³.

Право пословног настана и право пружања услуга представљају основна права на којима почива функционисање унутрашњег тржишта Европске уније. Остваривање ових права је уско повезано са питањима, као што су: слобода кретања, настана и запошљавања у другим земљама чланицама Уније, узајамно признавање квалификација, право на социално осигурање, право посједовања некретнина, коришћење јавних добара и слично.

II Спровођење Споразума о стабилизацији и придруживању

Споразум о стабилизацији и придруживању, члан 51. став 1, Босна и Херцеговина се обавезала гарантовати фирмама из Европске уније третман не мање повољан од оног који гарантира својим фирмама или фирмама из неке треће земље, зависно о томе који третман је повољнији. Ступањем на снагу Споразума исти, наведени услови ће се гарантовати фирмама из БиХ које послују у државама Европске уније.

Што се тиче samozапослених лица, чланом 51. став 4, Споразума је дефинисано да ће 4 године након ступања на снагу Споразума Вијеће за стабилизацију и придруживање дефинисати модалитете како да прошири одредбе које се односе на право пословног настана, којим би се грађанима држава чланица гарантовало право на samozапослење као и у земљама Европске уније.

Један од основних предуслова за функционисање права пословног настана, као и за имплементацију одредби Уговора о оснивању Европске заједнице које се односи на право пословног настана (као и право пружања услуга), је функционисање система хармонизације квалификација за samozапослене, као и узајамно признавање диплома и других потврда. Узајамно признавање професионалних квалификација

између држава чланица регулисано је посебним директивама (постоје посебне директиве које се односе на признавање диплома здравствених радника, правника, архитеката, итд.).

Споразум о стабилизацији и придруживању са БиХ утврђено је да ће Вијеће за стабилизацију и придруживање испитати потребне кораке за узајамно признавање квалификација како би се држављанима Заједнице и држављанима Босне и Херцеговине олакшало покретање и бављење законски прописаним професионалним дјелатностима у БиХ, односно Заједници, те предузети све потребне мјере (Глава 5, Поглавље 2. Споразума, члан 55.).

Доношење овог закона представља благовремену припрему за испуњавање обавеза према Споразуму о стабилизацији и придруживању.

Анализом секундарних извора права Европске уније утврђено је да је слобода обављања адвокатских услуга регулисана сљедећим директивама:

-Директива Вијећа 77/249/ЕЕЗ од 22.марта 1977. године о омогућавању адвокатима ефективне слободе пружања услуга правне помоћи,

-Директива 98/5/ЕЗ Европског парламента и Вијећа од 16.фебруара 1988. године о омогућавању сталног обављања адвокатске дјелатности у држави чланици различитој од оне у којој је стечена квалификација.

Усклађивање одговарајућих правних прописа који регулишу материју адвокатуре одвијаће се постепено у складу са одредбама Споразума, даљим фазама интеграције у Европској унији и коначно чланством у Европској унији.

Усвајање Закона у адвокатури БиХ представља значајан корак у испуњавању обавеза не само у контексту спровођења Споразума о стабилизацији и придруживању, већ и контексту стицања статуса државе кандидата за пуноправно чланство у Европској унији.

IV - ПРИМЈЕЊИВИ МЕХАНИЗМИ

Спровођење овог закона обезбијеђено је кроз постојање адвокатуре као независне и самосталне дјелатности чланова асоцијације који обезбјеђују пружање стручне правне помоћи домаћим и страним физичким и правним лицима у остваривању и заштити њихових права, обавеза и правних интереса у складу са Уставом Босне и Херцеговине, међународним правом, овим законом, Статутом и Кодексом адвокатске етике Босне и Херцеговине, као и другим прописима и осталим општим актима. Такође, како спровођење тако и контрола квалитета и законитости у раду адвоката обезбјеђује се кроз постојање правосудних органа и других надлежних органа пред којим странка остварује своје право уз помоћ браниоца, чиме се странке доводе у равнотежу.

Ово се посебно истиче кроз начело одбране осумњиченог, односно оптуженог, конкретизовано у многим одредбама ЗКП БиХ које се односе на процесни положај странака и њиховог браниоца, на поједине процесне радње и ток кривичног поступка. Такође, члан 14. ЗКП БиХ установљава начелну дужност државних органа да с једнаком пажњом утврђују чињенице које терете осумњиченог, односно оптуженог и које му иду у корист, те да осумњиченог, односно оптуженог или друго лице које би услед незнања у поступку могло пропустити такву радњу или право, поуче о праву које му припада, а овим и на право на браниоца.

Надаље, за спровођење Закона према члану 94. одговорно је Министарство правде Босне и Херцеговине које у фази успостављања органа Адвокатске коморе Босне и Херцеговине сазива и одговорно је за спровођење Конститутивне и Изборне скупштине у складу са законом. У циљу спровођења Закона Министарство правде БиХ уско сарађује са адвокатским коморама и министарствима правде ентитета.

V - КОНСУЛТАЦИЈЕ

Сагласна је пракса и стандарди многих европских земаља за доношење Закона о адвокатури на нивоу Босне и Херцеговине. У изналажењу и усаглашавању најповољнијих законских рјешења учествовали су истакнути правници.

Сходно Правилима за консултације, Приједлог закона је био доступан јавности путем веб странице Министарства правде Босне и Херцеговине. Нацрт Закона је такође достављен Федералном министарству правде Федерације Босне и Херцеговине, Министарству правде Републике Српске, Правосудној комисији Брчко Дистрикта, Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине, Адвокатској комори Федерације Босне и Херцеговине и Адвокатској комори Републике Српске. Приспјеле сугестије и коментари су размотрени, а оправдани приједлози су уграђени у текст закона и увелико су допринијели побољшању законских рјешења.

Такође, Приједлог закона достављен је и затражена мишљења од Уреда за законодавство, Министарства финансија и трезора, Министарства за људска права и Дирекције за европске интеграције.

Уред за законодавство дао је одређене сугестије, које су као оправдане уграђене у Приједлог закона, док су остала мишљења била позитивна.

VI - РЕВИЗИЈА ПОСТОЈЕЋИХ ПРОПИСА

Приједлогом закона омогућује се испуњење обавеза, које је БиХ преузела приступањем ЕКЈП, што је уграђено и у Устав БиХ. С обзиром да је Конвенција међународно мултилатерални уговор, не може се очекивати да ће се, осим у изузетном случају, њене одредбе мијењати. Самим тим и обавезе БиХ за предложеним законским одредбама су трајног карактера.

Надаље, доношење и примјена овог закона не захтијева измјене постојећих прописа. Међутим, у складу са одредбама овог закона Адвокатска комора Федерације Босне и Херцеговине и Адвокатска комора Републике Српске ће ускладити постојеће прописе са одредбама овог закона у року од двије године од дана ступања на снагу овог закона.

VII – ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

Законом је предвиђено да се Адвокатска комора БиХ финансира искључиво из властитих средстава, као што су средства од редовног чланског доприноса, накнаде за упис у именик адвоката и других законом дозвољених извора финансирања. У Закону је посебно истакнуто да се средства која обезбиједи државни органи и институције не могу користити за финансирање Адвокатске коморе БиХ, уколико би коришћење ових средстава, на било који начин, могло угрозити принцип независности и самосталности адвокатури.

Имајући у виду наведено, за спровођење овог закона неће бити потребно обезбиједити додатна средства у Буџету Босне и Херцеговине.